

Інна Грень

студентка 2 курсу ОС «Магістр» спеціальності 073 «Менеджмент»

Науковий керівник: **Славіна Н.А.**,

к.е.н., доцент кафедри менеджменту,

публічного управління та адміністрування,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

СИТУАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Аналізуючи діяльність підприємства, дуже важливе значення сьогодні приділяється проблемам пошуку і оптимізації раціональних рішень у нестандартних ситуаціях, які будуть сприяти всій системі управління і, відповідно, діяльності організації, проведенню аналізу сучасного застосування теоретичних і практичних аспектів ситуаційного підходу в управлінні організаціями та розробленню методичних і практичних рекомендацій відносно створення системи ситуаційного менеджменту. Тому на сьогоднішньому етапі розвитку теоретичне узагальнення і нове вирішення наукової проблеми, що полягає у визначенні ролі та місця ситуаційного менеджменту в системі підприємства з метою адаптації його до умов господарювання українських підприємств, є доцільним.

Узагальнення точок зору зарубіжних та вітчизняних авторів на сучасний менеджмент показало, що загострюючи увагу на характері зв'язків підприємства з чисельними факторами внутрішнього та зовнішнього середовища, ситуаційний підхід є на сьогодні продовженням та розвитком системного підходу, передовим підходом в управлінському мисленні. Повернення до ситуаційного підходу при організації діяльності українських підприємств, виробленні ними організаційно-економічного механізму адаптації до ринкових умов, дозволить успішно та результативно впоратися із наявними

господарськими та економічними проблемами і досягти конкурентних переваг на національному та світовому ринках.

Сучасний погляд на управління організаціями концентрує свою увагу на ситуаційних різницях між організаціями і всередині самих організацій. Такий ситуаційний погляд відповідає відображенню реальних обставин ринкової економіки, яка відчуває прояв нових, раніше незнаних явищ та труднощів, з якими стикаються як окремі організації, так і цілі галузі та сфери економіки. Тому для реалізації нових закономірностей управління та вироблення найбільш придатних до нових конкретних ситуацій рішень використовують ситуаційний підхід — імовірний, залежний від випадків, обставин, від ситуацій спосіб мислення про організаційні проблеми та їх вирішення, у рамках якого сформувалась концепція ситуаційного управління.

Ситуаційне управління характеризується прийняттям управлінським персоналом рішень у ситуації, яка реально склалася або складається. Ситуаційний підхід визнає, що хоча управлінський процес однаковий, специфічні прийоми, які повинен використовувати керівник для ефективного досягнення цілей організації, можуть значною мірою відрізнятись. Він намагається пов'язати конкретні прийоми і концепції управління з певними ситуаціями для того, щоб досягти цілей організації найефективніше.

Центральним моментом ситуаційного підходу є ситуація, тобто конкретний набір обставин, які сильно впливають на організацію в певний конкретний момент часу.

Для того щоб діяти в рамках концепції загального процесу управління і з урахуванням ситуаційного підходу, варто узагальнити та пов'язати наявні знання, дати їм необхідний каркас, що можливо на основі системного підходу.

Основні методологічні положення системного підходу щодо ситуаційного менеджменту такі:

- по-перше, кожна конкретна ситуація є складною системою з притаманним їй складом компонентів і зв'язками з іншими системами, які треба пізнати суб'єкту управління;

- по-друге, для розв'язання кожної конкретної ситуації необхідно знати її основну ланку;

- по-третє, кожна управлінська ситуація вимагає застосування адаптивних, гнучких структур і методів управління, щоб суб'єкт управління адекватно відображав усі основні риси об'єкта управління і його зовнішнього середовища, у тому числі суттєвої ситуації, і відповідно проводив необхідне перегрупування сил, намічав нову тактику своєї поведінки, що відповідала б новим умовам.

У кожному такому випадку необхідно добиватися активної й ефективної взаємодії керівників і працівників усіх рівнів у процесі виявлення проблем і прийняття рішень. Ситуаційне управління частіше застосовується на нижчому або середньому рівнях ієрархії, а стратегічне — на вищому. Найбільш успішно діє менеджер в середовищі, яке дозволяє приймати рішення, надаючи при цьому право на помилки. Оскільки ризик – це органічна частина ринкової економіки, постільки природним є і терпляче ставлення до невдач [1, с.216].

Впровадження нової системи менеджменту з врахуванням ситуаційного підходу – це глибокий інноваційний процес, який охоплює не тільки економічний, а перш за все, соціально-психологічний, мотиваційний механізм людей і впливає на формування корпоративної культури підприємства в цілому.

Список використаних джерел

1. Славіна Н.А., Лаврук О.С. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності ситуацій. Збірник наукових праць ПДАТУ. Вип. 22. Кам'янець-Подільський, 2014. 488с. С.213-217.

2. Федулова Л.І. Ситуаційний менеджмент: науково - методологічний аспект. К., Науковий світ, 2007. 34 с.

3. Фролова Г.І. Ситуаційний підхід в сучасній теорії та практиці менеджменту. Формування ринкових відносин в Україні: Зб. наук. праць. Київ: НДЕІ, 2006. Вип.16. С. 146-149.